

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 28.06.1983, sp. zn. 1 Cz 18/83, ECLI:CZ:NS:1983:1.CZ.18.1983.1

Číslo: 7/1985

Právní věta: Jestliže občan měl svou věc v bezprostřední dispozici, takže ji mohl opatrovat, nejde o odloženou věc ve smyslu ustanovení § 433 odst. 2 o. z.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 28.06.1983

Spisová značka: 1 Cz 18/83

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody, Odložení věci, Odpovědnost za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech

Předpisy: 40/1964 Sb. § 433

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se žalobou domáhal vůči žalované organizaci zaplacení částky 3095 Kčs jako náhrady škody, která mu vznikla tím, že 3. 6. 1981 mu byl nezjištěným pachatelem odcizen kufřík obsahující movité věci a hotové peníze, když v bufetu žalované organizace jedl a měl kufřík položený na stolku v tomto bufetu.

Rozsudkem okresního soudu v Českých Budějovicích bylo rozhodnuto, že žaloba „není po právu“ s odůvodněním, že uvedený bufet neprovádí takovou činnost, se kterou je spojeno odkládání věcí podle ustanovení § 433 odst. 2 o. z., že konzumační stolky tu neslouží jako místo pro obvyklé odkládání věcí a že se odcizený kufřík nedostal z dispozice žalobce.

Tento rozsudek byl změněn rozsudkem krajského soudu v Českých Budějovicích tak, že návrh žalobce uplatněný proti žalované organizaci je po právu. V odůvodnění tohoto rozsudku odvolací soud uvedl, že je rozhodující, zda provozovaná činnost je činností, s níž je objektivně spojeno zpravidla odkládání věcí. Je vyloučeno, aby vlastní konzumace byla realizována bez odložení věcí. Žalobci nelze vytýkat, že ztratil při konzumaci občerstvení přehled o svém zavazadle a neměl tak možnost je náležitě hlídat, aby nedošlo k nahodilé ztrátě jeho věcí. Byl tedy toho názoru, že je tu dána odpovědnost podle ustanovení § 433 odst. 2 o. z.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že uvedeným rozsudkem odvolacího soudu byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 433 odst. 2 o. z. odpovídá ten, kdo provozuje nějakou činnost, s níž je zpravidla spojeno odkládání věcí, občanovi za škodu na věcech odložených na místě k tomu určeném nebo na místě, kam se obvykle odkládají, ledaže by ke škodě došlo i jinak.

Předpokladem odpovědnosti provozovatele služby za škodu podle ustanovení § 433 odst. 2 o. z. je způsobení škody na věci, která byla odložena; předpokladem odpovědnosti je tu tedy i odložení věci. Nedojde-li k odložení věci, odpovědnost za škodu podle ustanovení § 433 odst. 2 o. z. nepřichází v úvahu.

O odložení věci ve smyslu ustanovení § 433 odst. 2 o. z. jde jen tehdy, jestliže občan ztrácí možnost s touto věcí bezprostředně disponovat a možnost bezprostředního dozoru nad ní, takže ji činí přístupnou provozovateli služby (jeho pracovníkům) a třetím osobám. O odloženou věc naproti tomu nejde, jestliže občan má tuto věc v bezprostřední dispozici tak, že ji může opatrovat. Jde přitom o objektivní možnost dozoru nad věcí, aniž by se tím narušilo využívání poskytované služby. Okolnosti, do jaké míry je občan pozorný a zda objektivní možnosti opatrovat věc skutečně využil, nemohou být právně významné pro posouzení otázky, zda došlo k odložení věci ve smyslu ustanovení § 433 odst. 2 o. z.

Z výsledků dokazování, provedeného v této věci v řízení před soudy obou stupňů, vyplynulo, že žalobce měl svůj kufřík před jeho odcizením v bezprostřední dispozici tak, že ho mohl ovládat a opatrovat. S ohledem na shora uvedený výklad ustanovení § 433 odst. 2 o. z. nebyl proto žalobcův kufřík odložen ve smyslu tohoto ustanovení. V daném případě proto nepřicházela v úvahu odpovědnost žalovaného podle ustanovení § 433 odst. 2 o. z., neboť tu nebyl splněn jeden ze základních předpokladů odpovědnosti podle tohoto ustanovení.

Odvolací soud, jenž vycházel v rozhodnutí z opačného právního názoru, porušil zákon v ustanovení § 433 odst. 2 o. z.